

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ЕЗИКОВИТЕ И ЛИТЕРАТУРНИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ

Отличен 6 – Представена е изчерпателна, задълбочена информация по зададения проблем – езиков и литературен. Текстът – устен или писмен – е съдържателен, с откроята кохерентност – членим и единен, целенасочен към проблема. Представят се детайлно и адекватно съответните научни понятия. Разпознава и съотнася текстове към сферата на общуване; оценява адекватно ролята на комуникативните фактори за езиковите избори по отношение на свободата и задължителността на съответния стил. Успешно съчетава научни знания с практическа работа по текстове от различните комуникативни сфери. Коментира задълбочено езиковите средства в различните функционални стилове. Разпознава и определя различните жанрове в тези стилове.

Показани са задълбочени знания по отношение културноисторическите епохи в развитието на европейската и българската цивилизация. Представя се обхватна информация по проблема – по социокултурния контекст, философско-естетически особености на литературните епохи; убедително се коментират автори и творби.

Ученическият текст е логичен, смислово, жанрово и стилово единен. Използват се необходимите понятия на съответната наука. Показано е отлично владение на българския книжовен език – в писмена или устна форма – в неговото синонимно, синтактично, лексикално богатство и разнообразие.

Устният текст е интонационно правилен, съобразен с правоговорните норми и с особеностите на устното общуване. Писменият текст е графично оформен с отлична графика на буквите, правилно се отделят думите, открояват се ясно малки и големи букви. Проявено е умение за корекции, съобразно установените норми.

Чл. 9 (2) НАРЕДБА за оценяване на резултатите от обучението на учениците/02.09.2016 г.:

Отличен – ученикът постига напълно очакваните резултати от учебните програми. В знанията и уменията няма пропуски. Усвоени са всички нови понятия и ученикът ги използва правилно. Притежава необходимите компетентности и може да ги прилага самостоятелно при решаване на учебни задачи в различни ситуации. Действията му са целенасочени и водят до краен резултат.

Мн. добър 5 – Представена е задълбочена информация по зададения проблем – езиков и/или литературен – с несъществени пропуски по отношение на факти и събития. Текстът е съдържателен, с незначителни нарушения на неговата кохерентност – членим и единен, целенасочен към проблема. Изследвани са адекватно основни научни понятия. Разпознава и съотнася към сферата на общуване текстове от различни стили; много добре оценява ролята на комуникативните фактори за езиковите избори по отношение на свободата и задължителността, но с незначителни пропуски. Съчетава научни знания с практическа работа по текстове от различна комуникативна сфера. Коментира повечето от езиковите средства в различни стилове. Разпознава и определя различните жанрове в тези стилове.

Показани са основни знания по отношение културноисторическите епохи в развитието на европейската и българската цивилизация. Представена е достатъчна, но неизчерпателна информация по проблема – по социокултурния контекст, философско-естетически особености на литературните епохи; убедително се коментират автори и творби.

Ученическият текст – писмен или устен – като цяло е логичен, смислово, жанрово и стилово единен, но има единични нарушения. Използват се необходими понятия на съответната наука. Показано е основно владение на българския книжовен език в неговото синонимно, синтактично, лексикално богатство и разнообразие.

Устното изложение е с единични правоговорни и/или интонационни нарушения. Писменият текст е графично оформен с единични грешки в абзацирането; с отлична графика на буквите, правилно се отделят думите, открояват се ясно малки и големи букви. Проявено е умение за корекции, съобразно установените норми.

Чл. 9 (2) НАРЕДБА за оценяване на резултатите от обучението на учениците/02.09.2016 г.:

Много добър – ученикът постига с малки изключения очакваните резултати от учебните програми. Показва незначителни пропуски в знанията и уменията си. Усвоил е новите понятия и като цяло ги използва правилно. Доказва придобитите компетентности при изпълняване на учебни задачи в познати ситуации, а нерядко – и в ситуации, които не са изучавани в клас, макар това да става с известна неувереност. Действията му са целенасочени и водят до краен резултат, който извън рамките на изучените ситуации може да не е съвсем точен.

Добър 4 – Представената информация се отнася до зададения проблем – езиков или литературен, но е неизчерпателна, коментира основни проблеми по темата, без да се разгръща изчерпателно изложение. Текстът е съдържателен, но с неоткроена кохерентност – членим и единен, целенасочен към проблема. Изследвани са някои от съответните научни понятия. Разпознава най-общите характеристики на различните видове текстове, неубедително ги съотнася към сферата на общуване; оценява ролята на някои от комуникативните фактори за езиковите избори по отношение на свободата и задължителността. Неубедително съчетава научни знания с практическа работа по текстове от различните комуникативни сфера. Коментира общо и неубедително езиковите средства на функционалните стилове. Разпознава и определя различните жанрове в съответните стилове.

Показани са общи знания по отношение културноисторическите епохи в развитието на европейската и българската цивилизация. Представена е частична информация по проблема – по социокултурния контекст, по философско-естетически особености на литературните епохи; в общ смисъл се коментират автори и творби.

Ученическият текст не е с открояваща се логичност, на места е нарушена смислова, жанровата и стиловата единност. Инцидентно се използват необходимите понятия на съответната наука. Показано е добро владение на българския книжовен език. В устните текстове има съществени нарушения на правоговора и речевото поведение.

Текстът на единични места не е графично оформен, правилно се отделят думите, открояват се ясно малки и големи букви. Проявено е умение за корекции, съобразно установените норми.

Чл. 9 (2) НАРЕДБА за оценяване на резултатите от обучението на учениците/02.09.2016 г.:

Добър – ученикът постига преобладаващата част от очакваните резултати от учебните програми. Показва придобитите знания и умения с малки пропуски и успешно се справя в познати ситуации, но се нуждае от помощ при прилагането им в непознати ситуации. Усвоени са преобладаващата част от новите понятия. Действията му съдържат неточности, но в рамките на изученото водят до краен резултат.

Среден 3 – Представената информация е много частична, отнася се до зададения проблем – езиков или литературен, но е неизчерпателна, не коментира съществени проблеми по темата, изложението е целенасочено, но съдържателно повърхностно. Текстът е съдържателен, но с неоткроена кохерентност – членим и единен, целенасочен към проблема. Изследвани са единични понятия от съответните научни области. Разпознава най-общите характеристики на различните по стил текстове, неубедително ги съотнася към сферата на общуване в комуникативните сфери; оценява ролята на някои от комуникативните фактори за езиковите избори по

отношение на свободата и задължителността. Неубедително съчетава научни знания с практическа работа. Коментира общо и неубедително езиковите средства на функционалните стилове. Разпознава и определя различните жанрове в тези стилове.

Показани са повърхностни знания по отношение културноисторическите епохи в развитието на европейската и българската цивилизация. Представена е частична информация по проблема – по социокултурния контекст, по философско-естетически особености на литературните епохи; в общ смисъл се коментират автори и творби.

Ученическият текст не е с открояваща се логичност, на места е нарушена смислова, жанровата и стиловата единност. Инцидентно се използват необходимите понятия на съответната наука. Съществени са нарушенията на езиковите норми.

Текстът на места не е графично оформен, на единични места неправилно се отделят думите, открояват се ясно малки и големи букви. Проявено е неумение за корекции, съобразно установените норми.

Съществени и повтарящи се нарушения на произносителяния стил.

Чл. 9 (2) НАРЕДБА за оценяване на резултатите от обучението на учениците/02.09.2016 г.:

Среден – ученикът постига само отделни очаквани резултати от учебните програми. В знанията и в уменията си той има сериозни пропуски. Усвоени са само някои от новите понятия. Притежава малка част от компетентностите, определени като очаквани резултати в учебната програма, и ги прилага в ограничен кръг алгоритмизирани и изучавани в клас ситуации с пропуски и грешки. Действията му съдържат недостатъци и рядко водят до краен резултат.

Слаб 2 - Представената информация е обща, неориентирана към зададения проблем, частична, неизчерпателна, не коментира съществени проблеми по темата; изложението е нецеленасочено, съдържателно повърхностно. Текстът е доминиращо описателен. Не се познават, обясняват и коментират понятия от съответните научни области. Разпознава най-общите характеристики на различните по стил текстове, но неадекватно и неубедително ги съотнася към сферата на общуване. общо оценява ролята на някои от комуникативните фактори за езиковите избори по отношение на свободата и задължителността. Неубедително съчетава научни знания с практическа работа по текстове от различните комуникативни сфери. Коментира общо, инцидентно и неубедително езиковите средства на функционалните стилове. Разпознава и определя различните жанрове в тези стилове.

Показани са общи, повърхностни знания по отношение културноисторическите епохи в развитието на европейската и българската цивилизация. Представена е частична обща информация, несъобразена изцяло с проблема – социокултурния контекст, философско-естетически особености на литературните епохи; в общ смисъл се коментират автори и творби.

Ученическият текст не е с ясна логичност, на места е нарушена смисловата, жанровата и стиловата единност. Инцидентно се използват необходимите понятия на съответната наука. Съществени са нарушенията на езиковите норми. Чести лексикални, стилови, стилистични грешки. Ограничен речник, неясен и неправилен изказ.

Текстът на места не е графично оформен, на единични места неправилно се отделят думите, открояват се ясно малки и големи букви. Проявено е неумение за корекции, съобразно установените норми.

Явно неумение за устна публична изява.

Чл. 9 (2) НАРЕДБА за оценяване на резултатите от обучението на учениците/02.09.2016 г.:

Слаб – ученикът не постига очакваните резултати от учебните програми, заложен като прагова стойност за успешност и зададени чрез степента на позитивен измерител „среден“.